

x لهم چاه بزرگ شاه کاره کافی [هاجه قادری کوئی]
 هاجه پره دا ، همت و پیر و باوهری کورد ایله قی خوی به
 نه واوه تی ، به خوی و نه نگر و مو خنی به وه ده پیر بوه
 وه لک همدو خاوه ن بایسید به و پیری کتاری و دلوزی
 به و پیری راستی وره وانی هه وه ، بانگ کتاری به گوئی
 نه ته وه ی کوردا ، که ووریا بن ، فروقیل له نارادایه بو
 دامر زاننی فرین ره وای به کی نه رمینی له خاک خیز
 بوتاندا که همدو کتاری نه گریته وه . شوسا که ش که
 هم فرین ره وای به دامر ، نه کتاری له خاک کوردستاندا ،
 له دیلی و لیلی و بهر گه ردانی مال و پیری به ولاده هه
 بونا صیبه وه ، که واته له تا زوه له متن و به ک یکن و
 لکای ایست به فرین وه بو پاراشتی کوردستان له دست نه
 دالیر که ری به هه کتاری یه یکن و به کتاری به کتاری
 یکن و دوست و لیلی و بوتان به یکن له کتاری له کتاری
 زگار تان بی ، نه کتاری ته وه کافی بلیار و حیر و بوتان و
 نه رمین و خیره داغ به یکن خویان زرقار کرد که دیلی به
 خویان به وه ، له کتاری ها و له نه ته وه ی سوودان یکن ، که
 روینی به بردانه ایله ریش و هون ، گرزور داردا ، وازیان نه صیباتا
 به یکن خویان ده به کتاری یخورد ها و له نه رمینی به کتاری یکن
 که به یکن وانی به کتاری گرتوه و گه و ره و یکن خویان بو فرینی
 زاننه و کونری به رکوردن و پسته سازی و هه کتاری کلار و
 باری نه ته و لی نه کتاری نه کتاری ، بو به کتاری به خویان
 به کتاری خویان وه گرتوه و پستان هاجه به دلوزی به کی

Institut kurde de paris

لهستی دا ، ههستی که ی [ماموستا] ناره و ابو .
 کونکه (ههستی قادی کوی) له چام که ی دا .
 نه پاریزی و نه نه وه که ی هوی و پوریا که کاته وه بو زرگا رولول له
 تورک . نه که به ره لنگاری ی سه ره هوی نه مهین نه کات . نه
 به وانه ههستی نه مه نه کات و به نه ته وه ی کوور نه ی
 چا و له وان بکه که خبات و تیکوتا نیاندا و له خو زرگا رکرد نیاندا .
 به لایم ههستی له وه وه نه ی به بیا کرد بو که فدرمان ره وای به
 را که ره کانی نه وویا وه که [روسیای قریبه ی] و خطره و نه
 نه مهنی به کانیان بو و کرد بو و هاتیان نه دان بو دا و آ کردنی

دانه زانندی فرمایند و ای بی کی شرمه بی لبه کوردستانه که
 هر شمش خاکه که کی کوردستانی نه گرتنه وه ^{کوردی بی لبه} (شهر صوم و
 طبرزون و وان و تیلیس و قاضی و نه در دهان)
 نه نانهت شرمه بی بی کان و دهک [دو کور شمری - گبان]
 له نویساره که یا :

نه کی نهفته بی گبان له نویساره و فیلاندا کیسا بو بو شرمه بی بی
 که و ره که کوردستانی تو کیلای به نه و او نه کی گرتنه وه

هر - له (زریری ووشی) ه وه تیا (زریری سی) نه کوردی
 که عیله ایسی نه و کورده و فرغانه و ده دی ۲ به نه بی بی بی بی بی
 له نا و خویاندا گری دابو ، که بی ی نه وه (کوردستانی تو کیلای)

به - (رووسیا) و کوردستان (عراق) به - (فهره نه)
 کوردستانی (ایران) بی به - (شهر به برتیا نیل) نه که وقت

کاری رستاق [لینین] له پاسی به که و نه شورشی کوهوشی روسیا
 له ۱۹۱۷ تا ی سوختی له ۱۹۱۷ تا کار و نازیباله وی

بو جیدان ناشکرا کرد و نه بیانی نیل پارکی نه و کیتی بو کورد ده که
 که واته نه و فرغانه و ای یانه بو که للی شرمه بی نه وه یان نه کرد و

بو که لکن تا بوخته ی خویان نه وه یان کرد وه - نه بی بی نه نه و یوه
 نه ریلک و ابگر سیت له نا و نه ند (کورد ده کان) و (شرمه بی) به گانی

نه بریا نیل ، تو نه می بی که به بیانو و ستوان له هم لیلگا کورد
 له ژیری و سخی فرغانه و ای ی عثمانی نه به برین و له نا و خویاندا

به و خوروی به وه دایه بی که ن .
 نه شکی کا شکر ای که نه م دیو کیوی قهقهه به وه کوردستان
 نه بی بی که و ره لوار ی زریری نه وه تا نه گانه لوار ی زریری

(۱۹۱۴ - ۱۹۱۸)

له شه رى گه ورسى بجاى دايگ چته گاني نه رمن له خانم گاني
(ارضوم) و (نه رنجان) و (وان) و (بتليس) و
(ره دانوز) را که هه ويان له خاکى کوردستان
به بهى گوگه سه نه وه ، شان بهانى له شه رى
قه به رى ده شيان کورد به ويران کردن و سوختان و

تالان و بر و ...

بهي نه و ...

که فاني کوردستان به ...

که رمن بهى گان دايگ ...

هوني بو کورد له به ...

نه دايگ به ته له بارى ...

به وروپا هزار به ...

بهى بهى بهى ...

نورگه گاني به ...

ره واني دايگ ...

که دانه ...

گورد بهى به ...

ها بولت کورد و ...

هانانان ...

(۱) - هه بهى ...

هر که بیستایم و بیست و نهمین کورد و نهمین کورد
 کیان میگردد و بو - تا زاد کردن و تا او کرده
 کورد دستای بیستایان که بات بکن ، تا به همی
 هم باستان بر ایانه میگردد و بخون . نه نهمین و تا
 چهارمین تری نه کورد ، نه نهمین به قبی
 را که کرافی بیگانه فرسوده خون !
 سه درها برادمانی مستکنی بی گمانی همی قادری
 کوی ، که نه همی رده نگدی میسکنی که بخندی
 وزه ی کوردی کورد . نه همی همی که به ، فرعون

گویی بی نگردد
 در نیم زلمی قهاره که هر طرفی از انی حکم و له روی عدالت
 اضافه در ، به استی و کو امثالی بخندی ، در سبکی تری عبرت بو
 بو - تا کرافی عدالت و اضافه

لا : لهم روه و میرو و نوی [محمد ابراهیم زکی]
 له نوساره تا یاب که یا - همی کورد و کوردستان
 هلدی اهل - همی دوده همی کی :
 در نهمین همی کورد له هو الوگه و از یار تری کورد بو .
 حقوق انی صلح که همی عدالت و اضاف و قوتار کردنی عدالتی
 مظلومی له زمان نه نه که و تده خواره وده ، نه صباره همی به اصدرب
 کوم لی سربیت استاتی کرد که همی عدالت و اضاف بی صفایه و
 تم لفا میگردد بو تده ذوقی سربیت : هاواری ضعیف و مظلوم ، حق و
 حقوقی بی که میان تا سرتا طایه و هیرانی سیاست . به درم بی کی و
 که نه وانی که هوار ولایتی که و زه یان بیسکنی به دو دلیونی ارضی کرد ،
 حق و لایستکیفان به است و است به همی ملیون کورد سربیتی

۱۸۹۴ ساله (صامون) دا گه لید
له مابینی (کور) و (تیرمینی) دا واقع بو.
ضلع زور بو. له مانده کورده کان فعالیتی
زور یان نرواند.

۱۸۹۵ ساله دا عینی دعوا له عطاری دا
ده تی پی کرد. دوشنبه تی به کدوتنه عالی کوننده
له دو ایستام دوشنبه تی به کدوتنه عالی کوننده
تا اولی دوشنبه تی به کدوتنه عالی کوننده
دورده کویستان - لایره (۲۴۲)
صلحیه دوشنبه تی به کدوتنه عالی کوننده
له مابینی اول - (عینی دوشنبه تی به کدوتنه عالی کوننده)

۱۸۹۵ ساله (صامون) دا گه لید
له مابینی (کور) و (تیرمینی) دا واقع بو.
ضلع زور بو. له مانده کورده کان فعالیتی
زور یان نرواند.

۱۹۰۰ ساله (صامون) دا گه لید
له مابینی (کور) و (تیرمینی) دا واقع بو.
ضلع زور بو. له مانده کورده کان فعالیتی
زور یان نرواند.

لا پاره
x
۵۵۰

شرفیایا له ۱۹۱۹/۲/۵۰

و له ۱۹۰۰/۲/۱ دا وار

هقوق و مطالبی کورد دو فزکه و دود
خبطی کوردستانی تقویم به قوتقوان صلح کورد

لا پاره
x
۵۵۲

ب بی می معا هده (لوزان) سالی
۱۹۰۲ میلادی تکلیلی اجنتانی
ته وده و خنایه کورد لفقو کرم

کوردستان
۱۹۷۰ - ۱۹۷۱

insititut kurde de paris